

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerinti vétetnek fel.

I. évfolyam. 144 szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Vasárnap, november 17.

A háboru ellen.

Irta: Buza Barna.

A balkáni háboruban eddig két állam szenvedett súlyos vereséget. Az egyik Törökország s másik az osztrák hatalom. Törökország veresége véresebb és végzetesebb, a bécsi hatalomé szegyenletesebb. Törökországnak élete pusztult el a háboruban, a bécsi diplomáciának a tekintélye.

Alig egy hónapja tette meg a bécsi hatalom a szigorú diplomáciai lépést a balkáni államoknál. Ridegen és kérelhetetlenül adták tudtukra, hogy területi gyarapodásra még diadal esetén se számíthatnak. Megőrzik a státuskvót.

A kis balkáni országok pedig tüntültek a diplomáciai lépésre, tüntültek a híres nagyhatalom jupiteri fenyegetéseire, megtámadták a törököt, agyonverték s most felosztják egymás közt a birodalmát. A bécsi diplomácia pedig jámborul nézi ezt a sok diadalt s ezt az osztózkodást.

S most készíti magának a második szeggyent, a második vereséget. Fogja magát s Bulgáriának egy darabját kéretlenül, minden igaz ok és minden szükség nélkül egyszerűen odaigéri Romániának.

Az ember bémul. Elment ezeknek az eszük? Épp most alázta meg őket szegyenletesen Bulgária, mikor státuskvó-elvük megdöntésével csúfították enagyhatalmi törekvéseiket s ők a győztes Bulgária tetséből akarnak ajándékot adni a románoknak.

A bogároknek persze eszükben senies a bécsi nagyhatalom szép szemeiért akár egy tenyérműt is oda adni a magukéból. Hát mi lesz most már? Lengyel a nagyhatalom ezt a büszke ígéretét is, mint a státuskvót lengelte? Vagy háborút indít?

Már csak ez hiányzik! Idebent ugyanis felfordítottak már mindent. Azt akarják, hogy az országos felfordulások tetejébe most egy világfelfordulás is következék.

Háborút akarnak viselni a szláv országok ellen egy hadsereggel, amelynek több mint harmadrésze szláv? Hát nem látték, hogy Törökország is azért bukott el, mert szerbekből, albánokból, macedónokból állott a hadserege, akik épp úgy nem kívánták a törökök győzelmét, mint az ellenség?

Vagy a magyarra számítanak? Neveltséges! Nincs egyetlen egy magyar ember sem, aki ezt a háborút kívánná, aki ezért lelkesedni tudna. Sem civil, sem katona.

Nem ismerik ezt a nemzetet? Nem látják, hogy rég tele van itt minden ember mélységes elkeseredéssel? Ettől a országtól elveszik a levegőt, elvonják a fejlődésnek, boldogulásnak legelőmibb feltételeit — ez az ország elnyomottan, kifosztottan vergődik évek óta. Azt akarják, hogy most balkáni uralmi célokért, balkáni hőditésokért lelkesedjék?

Nekünk nem kell háboru. Nekünk egészen mindegy, hogy az Aegei tengeren, vagy az Adriai tengeren lesz-e Szerbiának kikötője. Mi a magunk önállóságáért, nem más országok önállósága ellen akarunk küzdeni.

A város célszerű szépítése

A városrendezők figyelmébe.

A városok szépítésével, mint általában programponnttal határozottan érdemes foglalkozni.

Minthogy a legtöbb város a fejlődésnél általában a nélnál nagyobb, előrehaladottabb várost veszti veszi mintaképül, sokan azt a hi-

bás nézetet vallják, hogy a városzépítést vidéki városban rendszeresen megvalósítani lehetetlenség, mert a mintául szolgáló főváros egy-egy hatalmas és szévezekbe kerülő szépitési művének megvalósítását amugy is hiru ábrándnak tudják és inkább semmit sem tesznek. Pedig éppen a főváros, vagy általában nagy városok kialakításának vezérelveit gépiesen utánozni és erőszakkal a vidékre átültetni, jó részben céltévesztett, elhibázott éiv lenne.

A vidéki városok szépitésének megvalósításánál helyes gyakorlati érzékkel, az anyagi viszonyok gondos mérlegelésével, a lehetőség, a kivihetőség határain belül el kell találni a kellő mértéket, a programot; ne hogy oly nagy célok után törekedjünk, amelyeket megvalósítani lehetetlenség és ameleit elhanyagoljuk a lehetségest. A város kialakításának, helyes fejlesztésének és szépitésének első és legfontosabb pontja egy megfelelő városzabályozási, városépítési terv, amelynél a városépítő elveknek a tapasztalat utján értékesítése adja meg a helyes érzéket és utmutatást, mit hogyan szabad és kell e tervnél lefektetni.

Hány vidéki város szabályozási terve készül oly világvárosi elvek alapján nagyszabásu, merész, a meglevő várost átszelő, tömeges kisajátítást igénylő oly körutak, utcanyitásokkal, melyeknek a megvalósítása teljes biztonsággal 50-100 éven belül nemcsak pénzügyi szempontból kivihetetlen, — de jórészen felesleges is.

Mig egy világvárosban a rendkívüli forgalom, a nagy tévolságok, az ingatlanok nagy értéke még nagy költségek árán is széles, nagyszabásu utak, tereknek létesítését követeli és megengedi, addig a vidéki városokban a kellő, észszerű, indokolt, némileg redukált igényeket és mértéket e tekintetben el kell találni. Különben más sokkal pontosabb és elsősorban megvalósítandó intézmények kárán jőzanodnak ki a városok elkésve, egy elhibázott terv miatt.

Erdemesnek tartom például felemlíteni, hogy sokszor mennyire indokolatlan megállapodott, csendes városnegyedek mindenáron nagy forgalmi utak nyitásával, meghosszabbításával megbolygatni. Ugy, hogy ma már világvárosok új szabályozási tervén előre gondoskodtak abszolút csendes, forgalom nélküli városrészek-

ről, terekről. A városzabályozási terv jőészen alkalmazkodva a város képéhez, igényeihez, azt oly eszmékkel kell kiegészíteni, hogy az a forgalom, a közegészségügy követelményeit kielégítse.

Moderns zakember bizonyára nem lelkesedik régi szük utcákért, ódon házakért és mégis a sok modern város vagy városrészt között bizonyos kedves, kellemes, intím változatosságot — eredetiséget mutat az is.

Es míg nálunk helytelen szabályozási tervért többet áldoznak a kelleténél, avagy a legelső alkalommal attól eltérnek, régi házakat, kapukat lerombolnak, addig több külföldi városban művészi és szépitő-együtetek, sőt szabályrendeletek óvják meg a városokat a modern és kétes értékű tulasóktól.

A helyes városzabályozási terv

a fokozatos megvalósíthatóság elvén készült. Sokkal szabadabb kezünk van természetesen újabb városrészek tervezésénél. Mig a városrendezési terv a kereteket jelöli meg — amilyen belül megjelöli a szabályozási vonalakat, hidakat, folyók és árkok rendezését; kijelöli a kereskedelmi, üzleti, gyárnegyedet, csendesebb lakónegyedet, villanegyedet, sporttelep stb., addig a szépitési szempont közreműködik a részleteknél.

A város rendezési műveletek rendszerint lassan hajthatók végre, a szépitési törekvés aránylag gyorsabban mutatja az eredményt.

A szépités további követelménye a köztsztság, mely főeg a rendszeres munkától a helyes munkabeosztástól függ.

Jelentékeny és gyors haladást mutatnak parkok létesítése, fasorok ültetése.

Mindkettő ige gyorsan átalakítja a köztsztságot, mely főeg a rendszeres munkától a helyes munkabeosztástól függ.

Szépitési szempontból súly helyezendő minden építésnél, legyen az köz- vagy mgánépítés, nagy vagy kisebb tárgy.

A magánépítések tehát nemcsak — szerkezeti és beosztás tekintetében — hanem aestetikai szempontból is selbirajandók. Hivatásos, valamint társadalmi uton sűrűn figyelmetlenedők az építők arra, hogy a külső kiképzésre súly helyezendő és hogy a szebb homlokzat nem képez költéségtöbbitet.

Butorok legelőnyösebben a **Csapó- és Piac-utca sarkon** levő **Butorcsarnokban** szerzetők be.

Az őszi idény beálltával ajánljuk Szabó Miklós

főrfi-, fiu- és gyermekruhagyárházát Debreczen Piac-utca 10. (az Alföldi lak. s. emben), hol az összes őszi férfi- és fiuruhák, felöltők, raglánok, télikabátok stb. stb. a legfinomabb és legjobb minőségben a legelőnyösebb szabott árak mellett szerzethetők be. Telefon 10-66.

A buzdítás nemes versenyt idézne elő, különben, ha behozzuk több külföldi város ama rendszerét, hogy évenként, vagy két évenként a legsikerültebb mű megalkotója, vagy az, aki a város szépítése érdekében a legbuzgóbban járt el, kitüntetésben vagy emléktárgy jutalomban részesül.

A közteteken, parkokban még egyszerűbb kivitelű szobrok, szökőkutak, és jétesíthetők — melyek lényegben ugyanazt mutatják, mint az aránytalanul drágább ily tárgyak, amelyek utóbbiak létesítése kevés városnak áll módjában.

A szépítés egy további eszköze

a virágdíszítés,

amely buzdítással, kis reklámmal, jó példával gyorsan meghonosítható. E téren is a külföldi példák után (Drezda, Brüsszel, Düsseldorf stb.) tanulhatunk.

Fontos eszköz a város szépítésénél, hogy a város minden részeltét rendszeresen és sűrűn járja be az arra hivatott, mert ez által folytatni és továbbfejlesztjük mindazt, amin változtatni, rendezni, javítani szükséges; és ezen csekélységek összesítése adja meg ama szebb összképet, amelyre éppen törekszünk.

Erdemes, kegyeletes intézkedés a történelmileg fontosabb helyek, tárgyak, épületek emléktárlákkal való megjelölése és fenntartása.

A városok szépítésének programja minden város egyéni izléséhez, igényéhez alkalmazkodik, és ha figyelembe vesszük azt, hogy e téren az eredmény kevésbé függ a költségektől, mint az ambíciótól, e cikk keretében oly célt és törekvést, amellyel minden városnak állandóan foglalkozni valóban érdemes.

Az ellenzék parlamentje.

Együtt a nemzet jobbjai!

A képviselőházat szuronyok fogják körül. Kétszáz csendőr áll akkor is a parlament körül, amikor a delegáció tengerészeti albizottsága tart ülést. Egész hadtestet vonultatnak fel, amikor az ugynevezett képviselőház, amely lényegében nem más, mint a munkapárt szigorúan zárt társasága, mely gróf Andrássy Gyula szavaival élve: kaszinózársra ülést hirdet.

Az ellenzéki képviselőket kiváltoztatták, rendőri karhatalommal hajigálták, most pedig nem eresztik be a Házba.

Az ellenzék tehát nem teljesítheti azon kötelezettségét, amely a mandátummal jár. Tekintve azon válsá-

gos helyzetet, mely úgy belviszonyainkban, mint a külpolitikában lázas izgalomban tartja az egész ország lakosságát, a szövetséget ellenzék elhatározta, hogy közös értekezletet tart, amelyen kifejezi álláspontját nemcsak a belpolitikai, hanem a külpolitikai helyzettel szemben is.

Az igazi parlamentből, ahonnan kilökték az ellenzéki képviselőket, menekültek ezek a gunyosan ellenparlamentnek nevezett értekezletbe. A valóság azonban az, hogy az igazi parlament ott a Dunaparton, az által, hogy az ellenzék kizárták, megszünt igazi parlament lenni, egyszerűen munkapárti gyűléseket, jelentőség nélkül való pártértekezlet, ahol legtávolabb van a nemzet lelkiismerete.

A nemzet érzésnek, az igazi közhangulatnak, a közállapotok valódi beállításának ott nincs helye, a nemzet nem is figyel a fegyveres erővel, rendőri karhatalommal megbecsületlenül, ugynevezett képviselőházi ülésekre, de annál jobban fog figyelni arra a gyűlésre, melyet a szövetséget ellenzék tegnap egy szálloda termében tartott meg és ahol igen is megszólal a nemzet igazi lelkiismerete és az igazi közhangulat. Erre pedig valóban nagy szükség van már. Nemcsak az ország lakossága van irányítás és tájékoztatás nélkül, hanem a külföld is. Miután a Lukács-Tisza társaság páratlan erőszakossága folytán a nemzet meg van fosztva attól, hogy a parlamentben normális tárgyalások tartassanak, szükség volt rá, hogy a mai válságos külpolitikai viszonyok között legalább a külföld nyerjen igaz információt az ország közhangulata felől.

A monarchiát a mi jeles diplomáciánk példátlanul álló ügytelensége és bérnyúsága egy borzasztó háború közelségébe sodorta. Tisztába kell hozni, hogy azok az ugynevezett érdekek, amelyek állítólag ezt a háborút szükségessé teszik, amennyiben magyar érdekek s egyáltalán magyar érdekek-e? És olyan nagyok-e ezek az érdekek, hogy felérnek egy háború veszélyeivel?

Az ellenzék, midőn közös értekezletét megtartotta, kötelességet teljesített nemcsak Magyarországnak, hanem az egész Monarchiával szemben.

A kormánypárt részéről természetesen gunyolják, kicsinylik az ugynevezett ellenparlamentet, ellenben az ország független polgársága hálás elismeréssel üdvözlözi azt.

Karácsonyfa 700 gyermeknek.

Kérelem a jószívű emberekhez.

A gyermekek, a szegény elhagyott nevében kérünk. Azok nevében, akiket felfogott az állam és a patronázs egyesület, de akik azért mégis olyan elhagyottak.

Hétszáz gyermek karácsonya kel, hogy könyörületre indítsa a szívünket. Mert szüksége van a gyermeknek a szeretetre mindig, de hatványozottabban karácsonykor, amikor százszorta jobban érzik a szeretet melegének a hiányát.

Az állam gondoskodik a gondjaira bízott 700 gyermek ruhájáról és táplálékáról a társadalmi kötelessége, hogy egy kis szeretetet is juttasson a számukra legalább karácsonykor.

Tudjuk, hogy nehéz időköt élünk. Tudjuk, hogy ha most adakozunk — szánktól vonjuk el az adományt és mégis kérelemmel fordulunk a jószívű emberekhez: adakozzanak minél többben ennek a hétszáz gyermeknek a karácsonyfájára.

A karácsonyfa-ünnepély december 23-án délután három órakor esz a Bika disztermében, amikor is dr. Balczár Dezso püspök fog beszédet mondani a hétszáz gyermeknek a karácsonyfa alatt.

Kérjük a szeretet melegétől áthatott szíveket, hogy adományait Veér Györgyné (Péterfia 68., I. em.) címére küldjék.

Mozognak a magyar ügyvédek.

Az Országos Ügyvédszövetség központja összhangzásban a vidéki osztályok kívánságaival, erélyes akciót indított aziránt, hogy a telekkönyvi bejegyzés alapjául szolgáló okiratoknál az ügyvédi vagy közjegyzői kényszer behozassék. A központnak megbízásából dr. Hevesi Illés szövetségi titkár felterjesztést készített az igazságügyminiszterhez. A felterjesztés szerint a kérdésnek e módon való rendezése nemcsak az ügyvédi kar érdekét szolgálja, hanem közérdekű is.

Ugyancsak felterjesztést fog intézni az Országos Ügyvédszövetség az igazságügyminiszterhez az egységes ügyvédi és bírói vizsga tárgyában. A felterjesztés tervezetét dr. Rá-

dai József készítette. A felterjesztés önmagában üdvözlő a bírói és ügyvédi kvalifikáció egységesítését, azonban kívánja, hogy a közigazgatási vezető tisztviselők is ugyanennek a vizsgának letételére köteleztessenek, valamint hogy a vizsga letételének egy évi közigazgatási praxis is előfeltétele legyen. Cél szerűnek tartja a második vizsgálobizottságnak Marosvásárhelyről Kolozsvárra való áthelyezését, a vizsgálobizottság tagjainak kijelölésénél pedig az ügyvédi autonómia megővését.

Akciót indított a szövetség központja Polák Illés dr. elnök javaslatára az általános törvénykezési szünetidőnek újból való behozatala tárgyában is. Az 1887. évi XXX. t. c. eltorlódta Magyarországon a négy évvel ezelőtt behozott általános törvénykezési szünetidőt az első bíróságoknál és enygett a szabadságolások mai bonyolult és nehezkes rendszerét hozta be. Ugy az ügyvédeknek és bírúknak, mint a jogot kereső közönségnek érdekében áll a nyugati elhaladott államok példájára az általános törvénykezési szünetidőt behozni.

A tejről.

Központi tejszövetkezeteket.

A tejet ne mhiába tartják a legtekélyesebb táplálék egyikének, de valóban igen nagy szerepe is van különösen a táplálkozás terén. Tudós orvosok azt is megállapították, hogy a városi lakosság nagyobb halandóságának legfőbb oka az, hogy nem igen jut hozzá egészséges, hamisítatlan tejhez.

Ennek dacára azt látjuk, hogy nálunk Magyarországon csak a legtrikább esetekben jut eszébe a városoknak olyan intézményeket alkotni, amelyek eleve kizárnák azt, hogy a forgalomba hamisított tej jusson.

Egyetlen városa van Magyarországnak, amelyben az elárújtásra kerülő tejet nem minden nap, de időközönként megvizsgálják; ez a város: Budapest. Budapestben alkotjuk meg aztán a tiszta képét annak, hogy mennyi hamisított tej kerül forgalomba.

Budapestben kívül azonban nincs egyetlen város sem, ahol a tejszövetkezet rendszeresítve volna, nincs azért sem, mert hiszen vajjon melyik magyar városnak van még Budapestten kívül vegyvizsgáló intézete, amely ennél csak ötletszerű, hanem foglalkozzék élelmiszer vizsgálatával? Azonban, ha valakinek a jövőtől hamarosan minden város hozzá is jutna ilyen intézményhez, vajjon segítve lenne-e a bajon? Aligha.

Tehát az ellenőrzés szigorítása —

Vizvezetékek, csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom.

Gyenes Antal, Csapó-u. 6. Telefon 15.

Magas, világos pinczehelyiség (souterrain)

műhelynek vagy raktárnak Darabos-u. 7. azonnal kiadó.

vajmi keveset használja, de a tökéletes ellenőrzés kivihetetlen is. Minél inkább is ahhoz a segítséghz kell folyamodni, amit a külföld követ, nevezetesen központjává kell tenni a tej-elárusítást.

Külföld nagyobb városában mindenütt megtaláljuk a központi nagy tejelepet. Nagyon minden akár térsadalmi uton, akár hatóságilag hozták ezt össze, a fődolog az, hogy a hamisításra könnyen hajlandó kistermelő ne jusson közvetlen érintkezésbe a tejfogyasztóval, ugyancsak a hamisításra még több hajlandóságot mutató kiskereskedő csakis zárt palackokban és más egyéb edényekben hozhassa forgalomba a tejet. — A központi és a vele szoros kapcsolatban álló kisebb tejszarnokokat jóval könnyebb ellenőrizni, mint a házaló tejárut. És viszont ha sikerül mindegyik nagyobb városban egy ilyen központi szervezetet létrehozni, — könnyű megalkotni azokat a városi szervezeteket, tejszövetkezeteket, — vagy tejszarnokokat, amelyek a városi központokkal összeköttetésbe léphetnek és részükre biztosítani tudják azt a tejminnyiséget, amire egy-egy város lakosságának szüksége van. — Tejbőségétől tartani sohasem lehet. Ha sok a tej, feldolgozzák vajjá, annyi vaját pedig sem ezidőszerint, sem pedig a jövőben nem tudunk termelni, hogy azt jóáron, még a tejtermelés szempontjából is igen jó áron, ne tudnánk értékesíteni.

A legérdekesebb a dologban mégis az, hogy ilyesmivel éppen azok foglalkoznak a legkevésbé, akiknek tulajdonképpen foglalkoznia kell. Még eddig csak nagyon kevés városról hallottuk ezt, hogy a tejkereskedelmet a főntebb említett módok valamelyikén szabályozni akarnák. Az ilyesmivel is a tisztultabb gondolkozású gazdaközönségnek kell foglalkoznia, ő neki kell a városi fogyasztóközönség segítségére sietnie.

Megőrült gyermekgyilkos anya.

Székesfehérvárról jelentik: Tegnap délután a kir. ügyészség fogházából egy közveszélyes örültnek nyilvánított asszonyt szállítottak egjelőre a rendőrségi fogházba, ahonnan majd valamelyik tébolydába internálják.

Az asszony örültése mögött sötét tragédia húzódik meg. Nyakos Gyuláné ugyanis ezelőtt két hónappal borzalmas családirtást követett el a közeli Nadaslaciányban, ahol a férje közművesmester. Nyakos azonban elálandóan rosszul bánt a családjával, feleségét ütötte-verte, ő pedig minden keresményét a kocsmában költötte el.

Ez keserítette el az asszonyt annyira, hogy egyik délután 4 éves leányának beretvával elmetsette a torkát és mikor a kis leány meghalt, önmagát is súlyosan megsebesítette. Az asszonyt sikerült megmenteni és felgyógyulásau tán vizsgálati fogságba került. Most ítékezett volna föltette az esküdtszék, de a börtönben kitört rajta a téboly.

Matinét

tart a Csokonai-kör.

Csokonai emlékezete.

Kegyeletes ünnepség keretében kíván a Csokonai-kör ez idén is áldozni a nagy Csokonai emlékének. Az ünnepség ezuttal matinée keretében fog lefolyni.

A fényesnek ígérkező emlékünnepélyre, amelyet 27-ikén délelőtt fél 11 órakor tart meg a Csokonai-kör a Bika szálloda dísztermében, a következő meghívót bocsátották ki:

A Csokonai-kör 1912 november hó tizenhetedikén délelőtt fél 11 órakor Arany Bika dísztermében Csokonai Vitéz Mihály emlékeztére ünnepi felolvasó ülést tart.

A matinée műsora a következő:

1. Csokonai-nyitány. Szerzette: id. Rácz Károly; előadja: Rácz Károly zenekara.

2. Megnyitó beszéd. Mondja: dr. GKenézy Gyula a Csokonai-kör elnöke.

3. Csokonai-költemények. Előadja: Halasi Mariska, a városi színház művésznője.

4. Csokonai és Rousseau. Irta és felolvassa: Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára.

5. A babiloni vizek mellett. Amerikai költemények. Irta és felolvassa: Baja Mihály, a Csokonai-kör tagja.

6. Csokonai-nóták. Zenekísérettel előadja: Székely Gyula, a városi színház művésze.

Tag és hozzátartozója nem fizet belépti díjat. — Nem tag belépti díja 1 korona. Diák-jegy 20 fillér. Jegy váltható Kubek Sándor gyógyszer-tárában (Tisza-palota) és délelőtt a pénztárnál.

Uj orleánsi szüz.

A szerbek Jeanne d'Arc-ja

Ami a szerb komitaci-bandák közt, melyek nyomban a háboru kitörése után behatoltak Törökországba s már a rendes szerb csapatok akcióba lépése előtt rengeteg dolgot adtak a török hadseregnek, különösen kitűnt egy tartalék csapat, mely egy feltűnően fiatal, bajszatlan és karcsu vezér parancsnoksága alatt állt.

Csak kevesen tudták még akkor, hogy ez a vezér tulajdonképp nem is férfi, hanem egy fiatal belgrádi hölgy, akit ma hazájában országsszerre úgy ünnepelek, mint egy orleánsi szüzet. A harcias és vakmerő szerb leányrak, aki eddig már három nagy ütközésben vett részt s mindenütt kitűntette magát vitézségével, Ivanovics Zsófia a neve s leánya egy derék belgrádi hentesmesternek, aki nagy nyugalommal s nem kisebb nyereséggel üzi mesterségét.

A kisasszony már a háboru kitörése előtt megkezdte szabad csapatá-

nak szervezését s egész tekintélyes kis seereget alakított, melyben különben menyasszonyának parancsnoksága alatt a vőlegénye is szolgált. A leány puskát visel a vállán s tölténytöskát a derekán, épp úgy, mint csapatának főnöke vőlegénye s a tábor példájával nem egyszer bámulatos vitézség kifejtésére ösztönözte csapatát.

Felgyújtotta az édes apját.

Kassáról jelentik: Tegnap délelőtt a közközhézből telefonon értesítették a rendőrséget, hogy a mentők behozták Kazsimir István 64 éves ácssegédet borzalmas égési sebekkel.

A rendőrség kihallgatta Kazsimir Istvánt és ekkor kiderült, hogy a szegény öreg embert saját fia, Kazsimir Gyula gyújtotta fel. A Klobusiczky-utca 18. számú házban levő kis lakásában pálinka mellett vigadott a Kazsimir-család.

Ott volt Kazsimir Gyula 29 éves fia is, aki egyszerre csak fogott egy félliteres petroleumos üveget, a petroleumot apjára öntötte és meggyújtotta. Egy pillanat alatt lángokban állt az öreg Kazsimir és a család csak nagynehézen tudta az élő máglyát eloltani. Kazsimir életveszélyes sebeket szenvedett.

A rendőrség letartóztatta Kazsimir Gyulát, aki foglalkozás nélküli, rosvott multu egynén. Kihallgatásakor azt mondotta, hogy csak tréfából köveite el tettét.

A vasuti hordárok szüntül fizetést kapnak.

Az államvasuti hordárok eddig nem kaptak fizetést. A keresetükből éltek. Most aztán Beöthy László kereskedelmi miniszter jó szíve segít a hordárokon és a vasut rendezte a hordárok fizetésügyét. A magyar királyi államvasutak nívatalos lapja legutóbbi számában már rendelet jelent meg ezen a címen: «Szabályzat a podgyász-hordárok alkalmazása és szolgálata tárgyában.»

A jövőben a podgyász-hordár, ha bizonyos egész munkanapokon kizárólag az intézet által díjazott munkát végez, e napokon az illető állomáson az időben a raktári munkásoknak fizetett kezdő napibérrel, tehát a munkabérek változó magassága szerint díjaztatik.

Vagyis magyarul: a hordár olyan napibért kap, amikor a vasutnak dolgozik, mint a raktári munkás. Ha a podgyász-hordár a munkát nem egész munkanapon, hanem a napnak csak bizonyos óráiban teljesíti, akkor a főntemlített napibérek a munkárák szerint való időarányos részével díjazandó.

A hordárok nagy örömmel fogadják a miniszter rendeletét.

FINIS

Turciae!

A végső akkordjai játszódnak le a háborunak. Törökország, amely a fegyvereivel már nem tudott ellenállni a hódító szövetségeseknek, — most a béke kérését vetette eléjük gátul, hogy a török fővárost megmenthesse. És a béke már alig késlehet sokáig. A porta mindent hajlandó megadni Bulgáriának, legalább így szólnak a konstantinápolyi értesülések és Bulgária sem idegenkedik a megegyezés gondolatától. Bár folyrak már javában a tárgyalások és a béke kérdésének eldőlését talán már a mai éjszaka meghozza, vagy a holnapi nap. Csafaldzsánál megállás nélkül folytatja a harcot a bolgár haderő. Még meg nem erősített jelentések szerint fényes sikert is arattak. A török védelmi vonalat áttörték és most már nyitva az utjuk Konstantinápoly felé.

A monarchia konfliktusa Szerbiával holtpontra áll, de mind megnyugtatóbb képet ölt a helyzet. A háboru veszedelme elvonult föltőlünk. Szerbiatu gy szövetségesei, mint maga Oroszország is az adriai kikötőre vonatkozó követeléseibe nem követik. Egyedül maradt és így a békes megegyezésre alapos remény van.

Átlörték

a csafaldzsai vonalat.

Szöfiából jelentik: Több napi elkeseredett harc után a bolgár seregek Hademköjnél, éppen a főhadiszállásnál átlörték a törökök csafaldzsai vonalát. A török védősereg ezzel megbomlott, és a bolgárok folytatják az előnyomulást.

A «Reichspost»-nak a bolgár főhadiszálláson levő munkatársa ezeket jelenti:

«Törökországnak fegyverszünetet kérő javaslata már nem tarthatja fenn a győzelmesen előnyomuló bolgár sereget. A csafaldzsai vonal áttörése után a bolgárok Konstantinápolyba főgnak vonulni, hasonlóképen ahhoz, ahogy a poroszok 1877-ben Párisba bevonultak. A nadsereg ragaszkodik művének ilyen megkoronázásához. A bolgár hadvezetőség arra törekszik, hogy még a fegyverszünet megkötése előtt olyan helyzetet teremtsen, mely Törökország számára többé semmi reményt nem hagy fenn és a katonai műveleteket teljesen betetőzi. Ezzel el akarják érni azt, hogy a török háboru után a bolgár haderőt szükség esetén más irányban is lehessen használni.»

Pesszimiztikus hangok.

Szöfiából jelentik, hogy Törökország közvetlen békejavaslatáról a tárgyalásokat elsősorban a hadtest parancsnokság fogja vezetni, a katonai szempontok figyelembe vételével. — Csak akkor, ha Törökország kötelezettséget vállal, hogy erősítéseket nem hoz a harctérre, lesznek megkezdhetők a tárgyalások a bolgár kormánygyal. Itteni politikai körökben a megegyezés kilátásait nem nagyon kedvezőnek ítélik meg.

A szerb előnyomulás.

Prizrendből jelentik: A szerb hadsereg most az adriai tenger felé menetel és nem talál semmi akadályra.

Prizrendből jelentik: A novibazári vereség után Boljetinac Issza, a félelmes albán vezér bandájával együtt Lyumába menekült, hogy a szerbek ellen a további ellenállást szervezze. Őt lyumai albán törzs újabb vereség után megszüntette a további ellenállást és elhatározta a kapitulálást. Három békeközvetítőt küldtek a prizreni táborba, ahol Jankovics szerb tábornok előtt kijelentették, hogy kapitulálnak. A szerbek föltétele az, hogy mindenfegyvert öt nap alatt letesznek és az előkelőbb albán főnököket kiszolgáltatják. A lyumai albán törzsek elfogadták a feltételeket és megkezdtek a fegyverletételt. Boljetinac albán főnök kiszolgáltatása villámcsapás gyanánt áhított az albán törzsekre és nagy szenzációt keltett.

Várják a bolgár választ.

Konstantinápolyból jelentik: Meg erősítést nyer, hogy a porta egyenesen Szófiához fordult az ellenségeskedés megszüntetése végett. Bulgária választát ma estére (vagy holnapra) várják. Giers orosz nagykövét, aki Noradunghian külügyminiszterrel e napokban ismételt tanácskozott, este hat óraker a portára ment. Hírszerző Giers közvetítő szerepet játszik.

Szófiából jelentik: Törökország közvetlen békejavaslatáról a tárgyalásokat első sorban a hadseregparrancsnokság fogja vezetni, a katonai szempontok figyelembe vételével. — Csak akkor, ha Törökország kötelezettséget vállal, hogy erősítéseket nem hoz a harcra, lesznek megkezdhetők a tárgyalások a bolgár kormányai. Itteni politikai körökben a megegyezés kijátásait nem nagyon kedvezően ítélik meg.

A békefeltételek.

Konstantinápolyból jelentik: Általános megyőződés szerint a bolgárok nem fognak Konstantinápolyba bevonulni. A török sajtó nyilvánosan kezd beszélni a békefeltételekről. — Ferid képviselő, aki elsőnek foglalt állást a hadviselőkkel való közvetlen tárgyalás mellett, azt tanácsolja, hogy biztossítsák az ellenség által megszállott területeken a vakuf, a muzulmán községek és a mohamedán magánemberek jogait, bírják rá a négy Balkán-államot a török államadosságok megfelelő részének elvállalására és végül kereskedelmi és tarifaszervezéseket kössenek, fegyverek és muníció visszazállítására. A kormány igyekezzék békét kötni, a míg védheti a Csataldza-vonatot és mellette a konstantinápolyi kérdés fölmerül.

Oroszország megint Szerbiát.

Londonból jelentik: Mint itteni irányadó helyen közlik, Anglia és Franciaország azt a sürgős tanácsot adták a belgrád kormánynak, hogy hagyjon fel a Durrazóba való vonulással. Az orosz kormány tudára adta Szerbiának Oroszország kívánóságát, hogy a szerb hadsereg ne vonuljon Durrazó felé.

A szerb izgatás.

Az egykori összeesküvők lapja, a «Majl Journal» ilyen főrméddéval dolgozik:

A Balkán államok nem törődnek semmiféle külföldi nitrikával; hadseregei tántoríthatatlanul haladnak katonai céjaik felé. A hadműveletek befejezése után a Balkán-szövetsége-

sek hadseregei fogják diktálni a békét Törökországnak. Azok a területek, amelyek ebben a pillanatban a Bakán-szövetségnek a kezében vannak, — örökre ott maradnak. Addig a pillanatig se Belgrádban, se a Balkánon nem fogják hallani és senki sem fogja fogja figyelembe venni az Ausztria-Magyarországból jövő fenyegetéseket. Mjndezek a fenyegetések süket fülekre találnak. Ha egyszer eérjük azt, amit kitűztünk magunknak és ha egyszer végeztünk Törökországgal — ráérünk majd másokkal is csevegni. Akkor majd megkérdezzük: Mit akarnak a bécsi urak? Ki kérdi őket? Tessék elismerni a befejezett ténnyt, Törökország fölszámát — Ausztria-Magyarország és Szerbia sohasem voltak barátok, nem is esznek sloha azok. Meg kell már egyszer ezt nyitnunk mondani. Félre az előzékenységgel! Félre a hazug és abszurd barátsággal! Szerbia sohasem fog megfedkezni Ausztria járma alatt 'evő testvéreiről».

A Strazza írja: Néhány nap mulva elnémuinak a szerb ügyük, de nekünk úgy rémlik, hogy ezek az ügyük megint akcióra lépnek és hogy hadseregünknek a szövetségesekre támaszkodva — újabb háborúra kell készülnödj. Velünk van nemcsak a Balkán-szövetség, de velünk van a jsten és Oroszország.

Éheznek a török hadsereg.

ÉAzok a táviratok, amelyek a törökök folytonos kudarcát adták hírül a világnak, már elárulták, hogy a török vereség oka a török katonák felszerelésének és ellátásának teljes fogyatékossága. Most a Berliner Lokalanzeigernek a harcra küldött tudósítója Hademköiből a török főhadiszállásról küldött leveében a többi közt ezt mondja a török hadsereg vereségéről:

A bolgár-török háborúban a gyorsaság rekordjéről volt szó. Aki elsőnek készült el a fölvonulással, az diktált, a másik pedig elveszítette a kezdes sokféle hasznát.

— Még csak husz napunk legyen, mondta kevéssel a bolgár hadizenet előtt Mahmud Muktár basa, a török tábornokok legkiválóbbika, akkor teljesen befejezzük a fölvonulást!

Ami török csapatot Anatóliából voraton szállítottak, — mert a tengeri utat el van zárva — mindezt egysíni vonaton és rossz uton vitték tovább Konstantinápolyból a legelső sorokba. Ez a lehető leggyorsabbban történt meg, de az egységesség rovására. És a hadvezetőségnek el kell tűnie a súlyos szemrehányást: jobban kellett volna a csapatok ellátásáról gondoskodnia, mint a hogyan tette. Bármennyire igénytelen is a török, legalább egy darab kenyérre mégis szüksége van minden nap. Az a csapat, amelynek en berei semmit sem esznek és mégis fárasztó utakat kell megtenniük, az a csapat nem veredhetik becsülettel.

A hadvezetőségnek a hadsereg kenyérszükségletének szállítását szét kellett volna osztania a különböző pékműhelyek közt, tábori pékműhelyeket vagy legalább egyszerű tábori kenyércéket kellett volna fölléltatnia. De mindebből semmi sem történt meg. Ahelyett, hogy a pékekre pa-

rancsoltak volna, hogy a szükséges kenyeret elkészítsék és szállítsák, kérdést intéztek hozzájuk, mennyit tudnának szállítani és csak amikor már késő volt, akkor léttak hozzá energikusabban a kérdés megoldásához.

Jobbra fordult a helyzet.

Általános az az érzés, hogy a keleti válságban határozottan jobbra fordult az ügyek állása. A legutóbbi pétervári híradások, amelyek a kormány tartós békepolitikájáról szólnak, az a tény, hogy a szerbeknek Londonból is mérsékletet javasolnak megerősítik ezt a benyomást. Nagy szavak, amilyeneket Belgrádban és legújabb Cettinjében is használnak, ezen nem változathatnak s nem is kell miattuk nagyon aggódnunk. Szavak a válság kedvező megoldását nem tartóztathatják fel, bár senki sem ringatózik abban a hitben, hogy a Balkán-államok erősen megnövekedett önérzete mellett, amely a legújabb cettinjei kinyilatkoztatásban is kifejezésre jut, nyugalomra és elszántságra lesz szükség, hogy údvősedményhez juthasson.

Az utazó pechje.

Mikor a bőrkabát vándorol.

Keljemetlen kalandja volt néhány nappal ezelőit Csengeri Márton Agárdi-utca 8. szám alatt lakó utazónak. Míg ugyanis jókedvűen mulatott a Magyar Király kávéházban, azalatt a fogason lógó szép bőrkabátját valami kabátéhségben szenvedő alak szépen elemelte.

Az eset részletei a következők:

Csengeri Mártonnak november 3-án este jó kedve kerekedett és ebben a kedélyállapotában elhatározta, hogy ő bizony egy görbe napot fog csinálni.

Ebbel határozatát nyomban tett is követte. Felkerekedett hát és elment a Magyar Király kávéházba mulatni. Eközben aztán egy kjs keljemetelenség — magyarul «pech» érte.

Mert mialatt a jófajta borok őrítetése közben el akarta fejezteni ezt a nyomoruságos, nehéz életet, azalatt a fogason lógó szép, vadonutaj bőrkabátja elutazott. Nem hiába utazó kabátja volt, hát értett az utazáshoz. Nem is állt meg Hajdunánásig... H Az utazó ugyanjs, mikor felfedezte, hogy a kabátja eltűnt, jeltelést tett a rendőrségnek.

A rendőrség ezután megindította a nyomozást, melynek során rövid idő alatt meg lett az eredménye

Kísült, hogy a bőrkabátot Zincer Dávid hajdunánási szabómester vette pártfogásába, melyet a hajdunánási rendőrkapitányság által tartott házlatatás alkalmával meg is találtak lakásán.

A károsult utazó rögtön megtette eljene a feljelentést a debreceni kir. ügyészségnél, mely az eljárása bőrkabátok iránt előszeretettel viselőt szabó ellen megindította.

SZÍNHÁZ.

1912. nov. 17-én, szombaton C) bérletben:

OSTROM.
Színmű.

Személyek:

Alexander Merital — Zilahy Gyula.
Gyermekei:
Dániel — Bérczy Ernő.
Julien — Szászhalmy György.
Georgette — Vajda Ilonka.
Rousset Renée — Halassy Mariska.
Antonin Frépa — Kassay Károly.
Garancier — L. Farkas Pál.
Inas — László Ferencz.

Heti műsor:

Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal Argyil és Tündér Ilona.
Vasárnap este kávéházban: Tengerész Kató operett.

Hétlőn: Tengerész Kató, operett.

A) bérlet.
Kedden: Tengerész Kató, operett.

B) bérlet.
Szerdán délután: Csizmadia, mint kísértet. Híjúsági előadás. — Este: Tengerész Kató, operett. C) bérlet.
Csütörtökön: Hoffmann meséi, operett. A) bérlet.

Pénteken: Brezeda ur, vigjáték. Ujdonság. B) bérlet.

Szombaton: Sötét pont. Bohózat. Ujdonság. C) bérlet.

Vasárnap délután: Kis gróf, operett. Mérsékelt helyárrakkal. — Vasárnap este: Sötét pont, bohózat. Kis bérlet.

SZÍNHÁZI HIREK.

Tengerész Kató holnap, vasárnap este rendez helyárrakkal, bérletszünetben kerül színre. A közönség körében oly nagy az érdeklődés, hogy kiállítás van arra, hogy vasárnap délnben kiüggesszük a táblát a «Minden jegy elfogyott» felirással. A fővárosi lapokat figyelemmel kísérő közönség jól tudja, hogy a Népoperaiban milyen rövid idő alatt érte el az operett az 50-ik előadást. Nem csoda tehát, ha az érdeklődés ilyen nagy arányban mutatkozik. Az igazgatóság minden lehetőt elkövetett, hogy az operett nálunk is feltétlen tetszésben részesüljön.

Argyil és Tündér Ilona vasárnap Adélutáni előadására szintén zsúfolt ház ígérkezik. Különösen a gyermekvilág nem akarja elmulasztani, hogy ő is élvezhesse a szezonban utóljára színre kerülő látványos regét. A mérsékelt helyáru előadás délután 3 óraker kezdődik.

Zilahy S. Vilma a jövő héten lép fel egyik kiváló szerepében. — «Hoffmann meséi»-ben Antónia szerepét játsza el.

Vasárnap délutáni előadás. Zilahy igazgató engedve az Híjúság és a gyermekvilág kérésének, vasárnap délutánra kirázta «Argyil és Tündér Ilona» látványosságát, amely teljes gépezettel és nagy kiállításal kerül színre.

A kiváló bőr- és lithumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, ezukorbetegségnél, vőhenyénél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyúvíz. — Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipoczi Salvator-forrás-Vallófal, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

HIREK.

— **Vasárnap: istentiszteletek.** Nov. 17-én prédikálni fognak a ref. templonokban a következők: A Nagytemplomban Polgár Gyula s.-lelkész; Kistemplomban 9 órakor Gáborjani Szabó Gábor s.-lelkész, 11 órakor Szász Imre s.-lelkész; Kossuth-utcai templomban Szabó Lajos s.-lelkész; Ispóty-templomban Hajdu Gyula s.-lelkész; városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspök titkár; Csapókerthi imaházban Kovács János vallásos. lelkész; Homokkerthi imaházban Demeter Gyula s.-lelkész.

— **Baltazár püspök Cegléden.** Dr. Baltazár Dezső püspök ma déjben 12 órakor Ceglédre utazott, az ott tartandó «Kalvineum»-i ünnepélyre.

— **Szabad Iskola.** Hétfőn Török Péter ref. főiskolai tanár folytatja a «Balkán-félsziget országairól» szóló előadását, melynek során az ottani népek sokasával s erkölcsével fog foglalkozni. Az ingyenes néprajzi előadás, mely a most folyó balkáni háboru eseményeinél fogva különösen érdekelhet bennünket, este 6 órakor kezdődik az Ipartestület dísztermében (Simonffy-u. 1—c. II. em.) A Szabad Iskola vezetősége mindenfelől töltet szívesen lát.

— **Eljegyzések.** A hét folyamán a következő eljegyzéseket jelentették be az anyakönyvi hivatalnak: Kiss István—Szöke Margit, Kiss Gábor—Nagy Zsuzsika, Rátonyi János—Pávör Zsuzsanna, Nagy János—Karkó Ilona, Danesó Béla—Himer Juliska, Kerekes Sándor—Forgács Juliska, Nagy József—Simon Róza, Vovák Mihály—Vég Mária, Flórián Benjámin—Keserü Zsuzsanna, Berta János—Triffu Anna, Trepper Samu—Róth Lina, Deutsch Mózes—Rosenfeld Róza, Fazekas Ferenc—Váci Margit, Perczel György—Kovács Ilona, Pólyink János—Dandé Agnes, Barna Gábor—Elek Zsófia, Bende András—Czibere Mariska, Szepesi Lajos—Tard. Róza, Herkely Gyula—Varga Stefánia, Varga József—Erdei Mariska, Kovács Ferenc—Bessenyei Juliska, Hajdu Antal—Havadtői Karolin, Veréb Ferenc—Tömöri Zsófia, Szabó István—Bordás Zsuzsanna, Fazekas Károly—Gulyás Mária, Kohn Miksa—Eckstein Rebeka, Szőlősi István—Lukács Erzsébet, Czérbes József—Tóth Erzsike, Tóth József—Vida Mariska.

— **Templomavatás Szatmárhegyen.** E hó 24-ikén fogják felavatni a szatmárhegyi új ref. templomot. A felavatási ünnepélyen dr. Baltazár Dezső püspök is részt vesz.

— **Nagy idők tanja.** Ismét kidőlt egy a kevesek sorából, akik tanúi voltak az új Magyarország megszületésének s akik végigharcolták a szabadságért folyt titáni küzdelmet. — Sáránud közszékhelyen jelentj tudósítónk hogy Lovász Sándor 84 éves ottani 4lakos, aki az egész szabadságharcot végig küzdötte, tegnap velegyengülésben meghalt.

— **Az országos vámpolitikai központ.** mely feladatát a kereskedelmi szerződések közeledő lejáratának előkészítésére s úgy Ausztriával, mint a külállamokkal kötendő szerződésekben a magyar kereskedelem és ipar érdekeinek vámvédelmére alapozza, tegnap tartott Budapesten Lánzy Leó elnökölte alatt első ülését. Az ülésen a debreceni kamara képviselőiben Szávay Gyula titkár jelent meg, akit a központ munkabizottságába választottak be.

— **A kamara székházépítkezése.** Befejezéshez közeledik, már csak leginkább a műipari munkák vannak hátra, azok is úgy haladnak, hogy a hó végén tartandó közgyűlésre előreláthatólag készen lesznek. A székház tulajdonképpen érdemleges része, mondhatni látványossága a hivatali helyiségek számára szolgáló magas földszint, mely egy impozáns óriási folyosó, inkább előcsarnok körül kapcsolódik, az utcai részen az egymásba ömlő hivatali helyiségekkel, a másik oldalon a tanácskozó termekkel és mellékhelyiségekkel. E csarnokok és termek butorberendezése most készülnek s a helyi iparnak, emondhatni, hogy dicsőségére válnak. Részben már be vannak állítva, részben most történik szállításuk. A kamara elnöki tanácsa az első gyűlés napirendje tárgyában holnap tartandó ülésén rendezkedik.

— **Házasságok.** Az elmúlt héten a következő házasságok kötődtek az anyakönyvi hivatal előtt: Nemes Ferencz ág.—Berenesi Mária ref., Hauser Lipót izr.—Scheer Ilona izr., Stengl Antal rk.—Rakovics Karolin rk., Heintann Dezső izr.—Bleier Sára izr., Illyés Márton ref.—Czinka Emília gk., György Mihály ref.—Sz. Szabó Róza ref., Bencsi Sándor ref.—Varga Julia rk., Végh Lőrincz ref.—Tóth Zsuzsanna ref., Riskó Ferencz gk.—Kapusi Mária ref., Kemecsei József ref.—Vincze Róza ref., Kozák István ref.—Szász Mária ref., Takács András ref.—Nagy Eszter ref., Gere Antal ref.—Nagy Mária ref., Törzsök István ref.—Katona Etelka ref.

— **Halálozások.** A mai nap délelőtt jén a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatalnak: Özv. Rácz Jánosné sz. Oláh Róza rk. 69 éves, Reiner Móríc izr. 44 éves.

— **Sürgős kérelem a zsidó hívekhez.** Megrendítő jalkiáltás hangzik felénk a Szentföldről, Jeruzsálem városából. A balkáni háboruval kapcsolatos nagyfokú élelmiszerezés miatt annyira leparasztotta a Szentföld élelmiszer készletét, hogy minden élelmiszer hírtelen izesztó módon megdrágult. — Igy pl. egy liter tej 1 koronába, egy kilogramm liszt még többbe került. Ezáltal éhínség és betegség támadt a Szentföldön, úgy, hogy az ottani magyar-izraelita hitközség gyors segítségért volt kénytelen táviratozni. Felkértem ennelfogva hitközségem t. tagjait, hogy — ki-ki tehetsége szerint — rendkívüli segítséggel járuljanak hozzá a Szentföldön élő és éretünkön áldozó hittestvéreink felsegítéséhez. A kegyes adományokat készséggel továbbítom. Krausz Vilmos főrabbi.

— **A «Vasárnapi Ujság» november 17-iki száma szoktalanul gazdag új és érdekes tartalommal jelent meg. Szép és rendkívül érdekes felvételeket közöl a balkáni harcokról, a budapesti színházak újdonságairól, a Műcsarnok téli kiállításáról, a vásárjáról, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szende-Dárday Olga és Barrie regénye, Szerderkényi Anikó novellája, Szabolcska Mihály, Jakab Ödön és Vargha Gyula versei, Schöpflin Aladár színházi cikke. Egyéb közlemények. Canalejas és Woodrow Wilson arcképe, Kvasz Andrást Dunába esett repülőgépe s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre öt korona, a «Világkrónika»-val együtt hat koron. Megrendelhető a «Vasárnapi Ujság» kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám). — Ugyanígy megrendelhető a «Képes Néplap» a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.**

— **Ferdére taposott cipősarkok** az eleganciát tönkre teszik. A «Berson» gumisarkok viselete, melyek a bőrrel is tartósabbak, a cipősarkok letaposását kizérják. Utánzatok miatt figyeljen a vásárlás alkalmával a szójegyre: «Berson.»

— **Eztor gyógyhatás.** Mindezek, kik rossz emésztés vagy zékrekedés következtében felfúvódásban, főfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi «Moll-féle seftitz porok» használata által biztos gyógyhatást érnek el. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvételt Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállítótól. Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerterekben határozottan Moll A. készítménye, az ő jelvényével és aláírásával kérendő.

Legujabb.

Saját tudósítónktól.

Ultimátum Szerbiának.

Általános hadikészülődés.

Budapestről jelentik: Mivel Szerbia mindeddig nem válaszolt a Monarchia elélyes felszólítására, hogy ne szállja meg az albániai partokat, Ugron osztrák-magyar követ átnyújtja Szerbiának az ultimátumot. Hír szerint az ultimátum átnyújtása a trónörökös berlini tárgyalásainak a következménye. Ezzel kapcsolatban a Monarchia a teljes hadikészültség térére lép. A szerb határon rövidesen demonstrálni fog a Monarchia és Olaszországgal együtt megszállja Albániát.

A dalmát vízekre!

Triesztből jelentik: A dalmát vízekre mintegy 20.00 ember indul innen utnak. A mozgósítás a legenergiusabban folyik. Több nagy hadihajó szállítja a katonaságot a dalmát vízekre. A Monarchia célja megszállni esetleg az albán kikötőket.

A ,három királyok«.

Szófiából jelentik: A szövetséges királyok találkozni fognak a csataldzsai vonalon, hogy onnan együttesen vonuljanak be Konstantinápolyba. Hír szerint a görög király már utban van San Stefanó felé.

Védelem a vert hadak ellen.

Konstantinápolyból jelentik: A csataldzsai védővonalat a bolgárok áttörték. A városban retentő a pánik. A porta 15 ezer embert állít a város falai alá, hogy védjék meg Konstantinápolyt a megvert török seregek ellen.

Európai konferencia.

Párisból jelentik: A balkáni béke végleges biztosítására Princaré javaslatára európai konferenciát tartanak a hatalmak. Hír szerint erre nézve már létre is jött a megállapodás.

A kolera.

Konstantinápolyból jelentik: Mindennél nagyobb romboló hatással van a török seregekre a kolera. Legutóbb 50.000 megbetegeds történt. Felő, hogy a rettenetes ragály tovább fog harapózni és még izesztőbb mérveket ölt.

A szerbek Valónának.

Belgrádból jelentik: A szerb csapatok felhagynak azon tervükkel, hogy Durazzót foglalják el, hanem elhelyett Volónának tartanak. E szándékuktól semmiesetne sem térnek el, még ha háborura kerülne is emiatt a dolog köztük és a Monarchia között.

Lukács a főakadály.

Budapestről jelentik: Beavatott ellenzéki körök véleménye szerint a békés kibontakozás főakadálya Lukács László, akit általánosan gyűlölnék minden oldalról. Amíg Lukács megmarad helyén, az ellenzék nem is foglalkozik béketárgyalásokkal.

Orosz segítség.

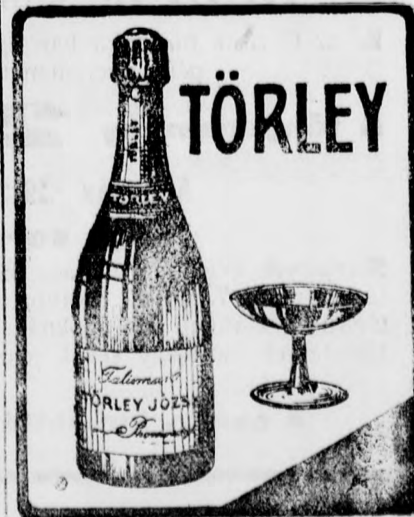
Bécsből jelentik: A bolgárok orosz segítséggel folytatták le a háborút. Megbízható értesülések alapján az oroszok fedezték a hadikincstár összes kiadásait és önkénteseik óriási számban vettek részt a háboruban — egész titokban.

Békekötés előtt

Szófiából jelentik: A «Mir» című kormánylap a következőket írja: — Tegnap azt irták, hogy a háboru közeledik a befejezéséhez. Ma hozzáférhetjük, hogy a békekötés előestéjén vagyunk, mert Törökország közvetlenül a Balkán-szövetséghez fordult. Ez a legjobb eszköz arra, hogy az elenségeskedéseknek vége vetessék s a tartós béke megvalósuljon. Mindez azonban Törökországtól függ.

Balkán-szövetség — Törökországgal?

Konstantinápolyból jelentik: A háboru balkáni szövetség megkötésével fog véget érni, amely szövetségnek Törökország is tagja lesz. Bulgária oly területeket venne birtokába, amelyek révén Dedeagacson át a tengerhez juthat. Drinápoly és a Dardanellák Törökországé maradnak. — Állítólag az orosz nagykövet pártolja az erre vonatkozó tárgyalásokat.

Az Orth-hagyaték árverése.

Mint ha csak egy nagy matiné lenne, úgy hajtanak fel egymás után az autók a Hejlbom Testvérek műkereskedésének kapuja elé. Árverést. Az Orth-kastély kincsei azok — amik most dobra kerülnek.

Egy romantikus, szép és igaz regény rejtezik ez.

Emlékszünk-e még a meséjére? A hercegre, kinek bölcsőjére vigyázott egész Toscana és aki dédelgetett kedvence volt az egész Habsburg-háznak. Rudolf trónörökös legjobb barátja ő volt; és a bolgér fejedelmi korona feléje integetett. És egyszerre, nem gyermekésszel, komoly meglelt férfikorban mindezt eldobta magától, hogy főhercegből egyszerű, de szabad kalmárrá legyen, felcserélte az egész világot egy kis hajóval, melynek ő korlátlan ura; és az egész társadalmat odadobta egy nőért. — Hogy miért hasonlott így meg a világgal, az örök rejtély. Vannak jelk momentumok, melyeket csak egy valaki ért meg; az aki átéli őket. Aki ezt megmerete meg tudta tenni, az igazi férfi, mélyen, őszintén érző ember volt. Azon a napon, melyen a St. Margarethe első útjára indult, János Salvátor főherceg nem létezett többé, a djansztia részére halott volt, de élt

mint Orth János és a nép negeldés hőse lett.

Hol itt, hol ott látték fölbukkanni, tisztelték, mert főhercegnek született, és szerették, mert leszállott hozzájuk. És a toscánai néphagyomány ajkán még sokáig élni is fog. De mi, kik most itt alunk a sok régi butor, szobor és festmény között, tudjuk, hogy ak imindezt évszázadokkal ezelőtt élő őseitől örökölte, az most valahol az Ocean hullámaj alatt alussza örök álmát és e sok holmi új tulajdonosra vár.

Nem fojthatjuk el bizonyos megilletődést, mikor itt járunk e dohos, naftalinos holmik között, melyek között János Salvátor főherceg gyermekkorát töltötte. Ma a butorok vannak soron: danzigi barokk-szekrények ca XVII. századból, egy hatalmas menyezetes ágy, az új nemet renaissance remeke, paraszbutorok a XVI. századból, mindmegannyi műremek, nemcsak mint antiquitás, de mint igazi művészi munka. Egy díofa-paraván az utolsó darab, mely fölötte ma elkjáltják, hogy: először, másodsor, harmadszor! senki többet? Azután a képek következnek: Tizian egy képe: «Venus és a bachanszó» a gyűjtemény egyik kincse. Venus egy urnat tartva padon ül, eötte a bachanszó, amint éppen tiszteletjesen, kezét melle fölé tartva meghajlik az istennő előtt; szeme bágyadt pillantással könyörögve néz az istennőre. Venus elnézőleg szánakozva tekint reá; hátul a kis Amor gyermekes

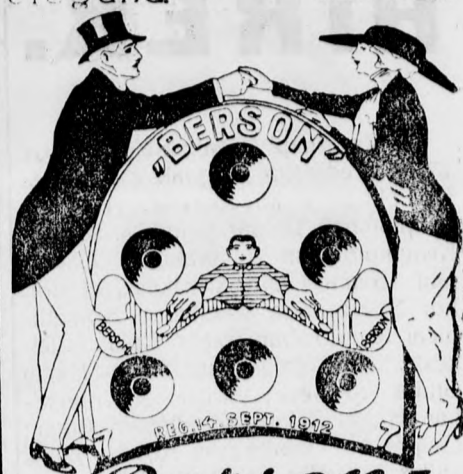
bizalmassággal pajkosan hajol Venus meztelen vállára. A jobb sarokban egy satir, torz férfiar, egy kelyhet emel a magasba, közvetlenül a nők mögött szintén egy satir; klasszikusan szép férfiar, testtartásán az a lendület látható, mely a ritmikus járás sajátja. A kép hasonmása látható Genuában és egy kicsit átdolgozott reprodukciója a müncheni Pinakothekában. A korai renaissance egy ismeretlen mesterének «Mária és Jézus», egy velencei mester «Madonna és a szentek», a parmai iskola egyik tagjának «Szent Katalin eljegyzése»; Giulio Romanonak «A szent család» című képe azok, melyeket a renaissance-korból való festmények közül itt fel lehet említeni. A családi képek között a legértékesebbek: Mária Terézia képe, II. József mellképe, a XVIII. század ismeretlen mestereitől, II. Lipót koronázása Giovanni Signorintól és egy igen kedves kép, amely a toscana család tagjait hárfázás közben ábrázolja. Egy email-melltűn Lujza toscánai hercegnő és János Salvator főherceg gyermekkori képmása látható. És mind e kincsek — tulajdonosoknak talán kedves emlékek, szét lesznek szórva Németország, sőt Európa minden irányában, birtokosaik pedig bizonyára nagy kegyeletben fogják tartani őket.

Wellisch György.

A szerkesztésért felelős Voith György.

Behelykönyvü
C. G. G. A. N. A.

Tartósabb
mint bőr.

Berson
gummisarkok
előnyeiről
mindenki meg van győződve.

Allandóan

mellékkeresetként is

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium” jelígre beküldi. — Nem ügynökség.

ÓH JAJ!

Megijti ez az átkosult köhögés.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG
és elnyálkásodás ellen
gyors és biztos hatásuak

EGGER Mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Próbadehoz 50 fill.
Deboza 1 és 2 K.

Kapható gyógytárakban és drogeriákban.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI. Révai-u. 12.

Kapható Debreczenben: Arányi Árpád, Batári Imre, Grósz Nagy Ferencz, Harsányi Lajos, Kóczian Dezső, Kováts L. Nándor, Kubek Sándor, Mihálovits Jenő, Reichard Sándor, Sággy Ferencz, Steiner Manó, Tóth Béla gyógyszerárakban, Jóna és Jóna Központi drogériákban.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénos hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, kő- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitünő eredményre használtnak főleg csúszóbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés méltányos árák. — Gyógy- és zenedii nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az igazgatóság.

Ó csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

A közös katonai jótékony célokra szánt

XXIX-ik Csász. Kir. Államsorsjáték.

Ez az Osztrák birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett sorsjáték 21,146 készpénz nyereményt tartalmaz, 625,000 korona összértékben

A főnyeremény **200.000** korona

A húzás 1912. december 19-én fog megtartatni.

Egy sorsjegynek ára 4 korona

Sorsjegyek Wienben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, III. ker., Vordere Zolamtstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűjtődékekben, dohánylőzsdékben, adó-, posta-, távirda- és vasuti hivataloknál, vasuti állomásokon és váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegy vevők részére ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portmentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójövedéki igazgatóság (államsorsjátéki osztálya).

Vendégő bérlet.

Bikszád gyógyfürdőben az ugynevezett

„Kisvendéglő”

az ottan egész éven át gyakorolható

italmérési joggal

egymás után

több évre kiadó.

Pályázhatnak e szakmában gyakorlott, de különösen jó magyar konyhát tartó vendéglősök. :- :-

Feltételek megtehetőek:

Bikszád gyógyfürdő igazgatóságánál.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és égető tuberkulózis, tüdőcsucsburut, tüdővész, makacs köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy könyvet képekkel Guttman dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitűnő diétikus teáinkból. Ezek magasztalták, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő diétikumot **tüdő-tuberkulózis (tüdővész), asztma, krónikus gége- és gégehurut** ellen rendelték és magasztalták. A tea nem tikos szer, Lisber-féle növényekből készül, a melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden rizikó nélkül alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Tessék letelezőlapot írni **Puhmann & Co** címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.

Grand HOTEL ESPLANÁDE SZALLODA Nagy Budapest, III. Zsigmond-utca 38-40. Telefon 130-35.

a Szent-Lukács- és Császár-gyógyfürdőkkel szemben. (Rózsadomb parkos tövében.)

A modern technika legújabb vívmányainak alkalmazásával teljesen újonnan épült hat emeletes szálloda pazar fényvel berendezett 250 szobával. Rézbutor, központi gőzfűtés, minden szobában hideg-meleg víz, villanyvilágítás, Liftek, külön olvasó-, tárgyaló-, író-szobák stb.

Elsőrangú étterem és kávéház.

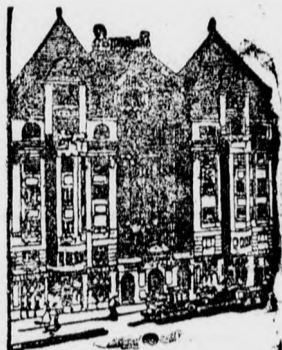
Penziórendszer is.

Kereskedelmi utazók és fordulóknak igen alkalmas.

A vonatokhoz saját autojáratok.

Villamos közlekedés minden irányban. — Mérsékelt polgári árak.

Szíves pártfogást kér **Pallai Miksa**, igazgató tulajdonos.

Apró hirdetések.

Levélbélyegeken is lehet az apró hirdetések árát mellékelni. A kiadóhivatal fenntartja magának a szövegváltoztatási jogot oly hirdetésekkel szemben, melyek megjelenését kizárja a hirdetés tartalma, értelme. — Tudakozódásokra készséggel adunk felvilágosítást, ha a válasza szükséges levélbélyeget mellékelik. Minden hirdetésre ingyen ad fölvilágosítást a kiadóhivatal s hirdetéseket kívánatra díjtalanul szerkeszt.

HA NINCS PÉNZE és szűksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kék és butor, a mai napról fogva ny olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeké, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Kályha-táloak tüzszerszámok, szenesvedrek legjobb kivitelben olcsón Tóth Józsefnél a Marzit-fürdővel szemben. Telefon: 773.

OLCSÓ és jó órák, ékszer legolcsóbban szereshetők be Gesparik Adam órák és ékszerésznél Debrecen, Hunyadi utca 12. Ugyanott órajavitások legolcsóbban eszközöltenek.

Szőlősgazdák

és szőlőtelepítők figyelmébe!

Aki szőlőjét újra akarja telepíteni,

Aki szőlőoltványt akar rendelni.

AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

kérjen oktató diszárjegyzéket az alábbi címtől:

Transylvania Szőlőtelepítő vállalat

Maros-Vásárhely, Dr. Gece Dániel-utca 39. szám.

Ideggyenge férfiak!

Az elgyengült erő azonnali visszahozására legmegbízhatóbbak az **ovaon-tabletták**,

melyeknek káros következményük nincs. próbadozoz K. 4.40 1/2 doboz K. 10.50, 1 egész doboz K. 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi **Falgár Gyula** gyógyszerész Pozsony, II. Frigyes főherceg-ut 20

Amerikai Parti Aruház Gutmann Testvérek

Hatvan-utca 20.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

Egy vidéki banknál elzalogosított árukat 50%-al a beszerzési áron alul vettem meg és árakat alábbi olcsó áron ajánlom a né. é. vevő közönségnek, Finom zefir férfi ingek K 2.50-tól
Finom fehér " " " 2 — "
Férfi gallérok " " " —.18 "
" sapkák " " " —.50 "
Fiu és leány szalmakalapok —.30 "
Finom női batist és zefir

blousok " " " 2 — "
Finom női selyem blousok " 3 — "
Férfi nadrágtartók " —.50 "
Kész pongyvlák minden kivitelben " 4 30 "
2 méter szerb vászon " —.22 "

Selyem sálak minden elfogadható árért.

Tisztelettel Löwenheim Albert.

köszénbányái

Budapest, V., Béla-utca 6. szám.

Elsőrendű porosz darab-, kocka- és diószén szoba- és konyhafűtésre. **Ostrau-dombrau**, darab-, kocka-, dió- és aknaszén gép- és kazánfűtési célokra.

Ostrau mosott finom és durvaszerű kovácsszén.

Drenkovi s én ipari célokra, saját gőzöstünnikkel szállítva.

Ostrau-dombraui pirszen öntőde és szivógáz célokra.

Ostraui köszén brikett 3 kilogrammos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez, minden vasut és hajóállomásra szállítva.

Elsőrendű porosz „Király”-bányai 1, 3 és 6 kilogrammos **brikett**, kályhafűtésre kiválóan alkalmas.

HIDVEGER ANTAL Foglalkozik az összes bank és váltóüzlete bankügyletekkel
Debrecen, Deák Ferencz-u. 13. sz.
TELEFON 416. szám.

Lapkihordó asszonyok lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.

NYILT-TÉR
Serravallo's

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel.

Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Etvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLO cs. kir. udvari szállító
Trleszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Szántalanszor bevált

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
SÁVANYUVÍZ

A dugo egylete hágyhomoknál és hólyaghurutnál, mint a hágyavat megkötő szer.

CLIMAX
nyerszalajmotorok és lokomobilok 3-70 HP.
Magasnyomású nyerszalajmotorok 15-150 lóerőig

legelőcsőbb és legmegbízhatóbb Üzemeltetési biztosság. Üzemeltetési költségek 1-2 fill. Alacsony zavartalan üzemeltetés. Pénzügyi felügyelet nélkül. Egy szerű kezelési mód. Sok száz gép üzemben!

Költségvetések és árlapok díjmentesen.

Bachrich és Társa
betéttársaság motorgyári fióktelpe
Budapest, VI, Váci-körút 59/00

Legelőcsőbb és legjobb hatású **Hashajtó**

NEUSTEIN FÜLÖP
CUKROZOTT HASHAJTÓ LABDACSAI

(Neustein Erzsébet-pilulái)

Beitülmolja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Főként szer mentes minden kéros alkatrésztől, a legjobb sikerrel használják a altestbántalmánál, könnyű székletet szerzi egy vortisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legelőcsőbb, mint a legtöbb betegség okozója. Cukrozott volt, mint a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. egy tekeres 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánstól óvakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szent Lipót védjegy a Philip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon óvakodjunk rajta kel lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerár, Sz. - Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Tóth Béla, Mihailovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél.

Órangu hölgyek legkedvencebb szépítőszere a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsöt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-crème és mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító. A Margit-crémét a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás mely valóban meglepő, gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle és az úde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. Bár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szep lők, májfoltok és mindennemű kitéések. A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvjá az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 K. 20 f. Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD
KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grész Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihailovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Barbóc Zsigmond H-Böszörményben Becsey Gábor gyógytárakban.

2512.
1912. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak 1912 V. 3832/1 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint özv. Bakóczi Andrásné részére lakosoktól 151 kor. 68 fill. perköltség erejéig 1912. évi szept. hó. 6-án bíróilag felül foglalt és 2082 koronára becsült butorok és egyebekből álló ingóságok 1912. évi nov. hó. 18-án d. u. 2 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Arpad-tér 30 sz. alatt s folytatólag a nagy-cserén alpercek bérlet tanyaján megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénzrészlet mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek elrendeltetik.

Debreczen, 1912. évi okt. hó. 30-án.

Oláh Géza.
bírói kiküldött.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POROK

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakosabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhév, rögzött SZÉKREKÉDES, májbántalom, VÉRTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósorszesz nevezetesen, mint a fájdalom-csillapító, bedörzsöléseszköz, szeszy, esz és a meg-hűlés egyéb következményeinek legismertebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.
Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökere gondozásáért és ápolására egy gyermeknek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegygel van ellátva. Fő-szék: Arad.

MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Vidéki megrendelések naponta posta-utóvét mellett tehetősek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kéri.

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi görcsér-harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati gépek, műlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas felszerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízhatóbb minőségben csakis

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. cézgnél

Alapították 1856. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 6. szám szereshetők be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékét ki-Telefon 958. vánatra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

A főtéren üzlethelyiség

azonnal kiadó.

Czím a kiadóhivatalban.

nyomatott koronázott Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen-Daróczi-utca 7. Typograph szedőgépen szedve.